

Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse

INNSPILL TIL FORBEREDELSE AV FELLESSAMLING: ONSDAG 2. og TORSDAG 3. DESEMBER 2015

ARBEIDS-OG PROSESSINNSPILL TIL TEMA- OG DRØFTINGSPUNKTER.

Det sikte på en første samling **2.-3. desember 2015. Sted: Garder konferansesenter.**

Følgende fylkeskommuner inngår i prosjektporteføljen; Østfold, Vestfold, Buskerud, Rogaland, Hordaland, Møre og Romsdal, Nordland og Finnmark.

Til samlingen, 2.-3 desember inviteres 1-2 personer fra hver fylkeskommune samt 1 representant fra regionale høgskole/universitet.

Hensikt med dette notatet er å sette sammen en best mulig og relevant programinnhold for første samling. Vi presenterer her, se under forslag til tema og problemstillinger, tema som vi mener bør kunne løftes fram og drøftes allerede på første samling. Vi ber dere tenke gjennom, kommentere og supplere med tema og problemstillinger dere føler behov for og som bør tas opp på samlingen. Vi tar sikte på å avspeile og ivareta kommentarene så godt som mulig i oppsett av seminaragenda.

Vi presenterer med dette **forslag til** en del tema som vi synes vil være naturlig å ta opp.

- 1. Tema: Innledningsbolk:** Innledningsvis foreslås det at fylkeskommunene presenterer kort sine søknader; mål/innretning, metoder, samarbeidende kommuner, evaluering med mer. Vi ser for oss relative korte orienteringer som avslutningsvis bør fokusere på utfordringsbildet for fylket og deltakende kommunene mht realisering av intensjonene i prosjektet. Til dette orienterings-/utfordringspunktet tas det sikt på å invitere våre kontaktpersoner i Husbanken, Miljødirektoratet, Vegdirektoratet samt deltakere fra KMD, henholdsvis fra plan/medvirkning og person som arbeider med kommunereformen.

I sum: Er det grunnlag for å etablere samarbeid med andre statlige aktører etter kartleggings- og identifiseringsfasen? Hvordan tilrettelegge for det?

- 2. Tema: Mål:** Innretning og fokus i utviklingsarbeidet. Hva er hovedfokus i dette utviklingsarbeidet og hvorfor? Identifisering, kartlegging og kompetansebygging. Utprøving handler om **hvordan** gjennomføre kartlegging, bidra til kompetansebygging samt utvikle bedre kvalitative oversikter over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer.

I sum: Behov for **ytterligere avklaringer** og drøfting av mål/hensikt?

- 3. Tema: Samarbeid:** Samarbeid fk og kommunene. Hvordan samhandle med kommunene på en god måte? Hvordan går vi fram overfor kommune og lokalsamfunn? Definerer av lokalsamfunn og nærmiljøer? Hva er kompetansebehovet i kommunene? Kartlegging av bl.a kursbehov?
Definerer av befolkningsgrupper, barn, eldre eller andre som skal «intervjues»? Samarbeidsavtaler og organisering. Informasjon og tilrettelegging for datainnhenting, hvordan? Behov for å kartlegge og vurdere tettere samarbeid med kommunale «ressurspersoner» om medvirknings- og kartleggingsprosessen? Frikjøp? Kompetansen om kvalitative metoder bør bli i kommunen, hvordan ivaretar vi det?

I sum: Er det **behov for en «nettverks-/drøftingsgruppe»** mellom fylkeskommunene om samarbeid?

- 4. Tema: Metoder:** Hvordan komme i gang? Kompetansebehov om kvalitative metoder? En del valg og begrunnelser må gjøres: bla metodevalg, geografisk område, befolkningsgruppe, antall personer, spørsmålstilnærming, behandling av data. Hvem gjør hva? Rollefordeling mellom fylkeskommunen, høgskole og kommunale ressurspersoner om hvem gjør hva? Samarbeid mellom fylker og høgskoler? Behov for avklaring for å unngå uklarhet om hvem gjør hva?

I sum: Er det **behov for en «nettverks-/drøftingsgruppe»** mellom fylkeskommunene om kvalitative metoder? Ulike metodevalg for kommuner innen samme fylke. Spesielle utfordringer?

- 5. Tema: Evaluering.** Prosjektplanen er relativ "åpen" om hvordan evalueringen legges opp. Evalueringen må selvsagt gjenspeile om målsettingene med satsingen er nådd, men hvordan arbeidet legges opp er i stor grad opp til fk og høgskolene/ universitetene i samarbeid med Hdir.. Vil tro det er store gevinster å inngå et nærmere evalueringssamarbeid. Spørsmålet om hvordan et evalueringssamarbeid skal utvikles (organiseres) bør være tema og drøftes allerede på første samling?

I sum: Kan det være en mulighet at f.eks 1 fylkeskommune, i samarbeid 1 høgskole/universitet gis oppdrag for utvikling av **forslag/utkast** til evalueringsskisse m/ ulike evalueringselementer, der fokus/innretning, metode og erfaringer drøftes nærmere? Dette forutsetter at arbeidet skjer i bred medvirkning i prosessen mellom aktørene. Utfordringen vil kanskje være å «fange opp» hele bredden evalueringssoppgavet og at det avspeiler det som faktisk skjer av erfaringer fra nærmiljøene.

- 6. Tema: Formidling:** Formidlingsarbeidet er en viktig oppgave ved prosjektet. Søknadene fra fk skisseres i stor grad å bruke det eksisterende formidlingsopplegg det enkelte fk har. Det kan også være en tanke å bruke kommunetorget.no for formidling av sentrale tema som kommer

opp i prosessen. Da tenker jeg spesielt på problemstillinger og forholdet til kommunereformprosessen.

I sum: Det eksisterende formidlingsnettverket i fk samt kommunetorget kan med fordel brukes. Behov for en **egen nettverksgruppe?**

- 7. Tema: Økonomi.** I denne prosjektsatsingen er deltakende fylkeskommuner gitt prosjekt- og eieransvar. Som en konsekvens av det tildeles deltakende fylkeskommuner de økonomiske ressursene, dvs hele 60-posten på kap 0719 (midler til bruk for kommuner/fylkeskommuner) på statsbudsjettet er øremerket dette prosjektet. Det betyr at midler til nye oppgaver som drift, evaluering, formidling osv må tas innen de tildelte ressursrammer. Det betyr at samarbeid og utviklingsoppgaver, for mulige synergieffekter, mellom fylkeskommunene bør stå høyt på dagsorden. Det bør kanskje legges til rette for å tenke og praktisere mer aktiv bruk av nettverkssamarbeid. Bør være tema på første samling?

I sum: De økonomiske rammene er gitt. Hvordan samarbeide for å få mest mulig effekt av de ressursene som faktisk ligger her?

P.S.

Foreløpig oversikt over kvalitative metoder fra søknadsbunken:

1. Legitimitetsgrunnlaget:» Medvirkningsdemokrati» – borgerrettighet, prosessuelle rettigheter som supplerer det representative demokratiet. Jfr § 5-1 i pbl.
2. Fokusgruppeintervjuer (kartlegging av levekår ...)
3. Sosiokulturelle stedsanalyser (stedsplanlegging)
4. Asset Based Community Development (ABCD). Fokus på hva en er god på.
5. Kommunikativ planlegging.
6. «Grillespies»- deltakende samfunnsplanlegging. Over flere dager. Skottland.
7. «My street» - lokalbasert kartegging og identifisering.
8. Barnetråkk/voksentråkk.
9. Gjestebud – samtale rundt et valgt tema.
10. LivOGLyst- metoden. (10 vektal).
11. CITITEK (observasjon, intervju, medvirkning («street poll»).
12. Dialog- og eller digitale dialog- løsninger. Ulike former. Tidlig fase?
13. Arbeidsbokmetoden. Mer grupperettet.